

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

**TİCARET MÜŞAVİRLERİMİZLE ELEKTRONİK
SOHBETLER**

KONGO DEMOKRATİK CUMHURİYETİ

Yusuf BİÇER - Kinşasa Ticaret Müşaviri

Kongo Demokratik Cumhuriyeti

- Orta Afrika'nın en büyük yüzölçümüne sahip ülkenin toplam 9 ülkeyle sınırı mevcut
- Ülkenin başkenti 16 milyon nüfuslu Kinşasa şehri
- Ülke toplam nüfusu 105 milyon
- Yüzölçümü ülkemizin yaklaşık 3 katı büyüklüğünde
- Başlıca şehirler Kinşasa, Lubumbashi, Goma, Kisangani
- Ülke toplamda 26 eyaletten oluşmaktadır.
- Ülkenin nüfusu ve ekonomik faaliyeti, bir üçgen oluşturan üç ayrı merkezde yoğunlaşmıştır: güneybatıda Kinşasa, güneydoğuda Lubumbashi ve kuzeydoğuda Kisangani
- Bağımsızlık 30 Haziran 1960
- Yönetim şekli Üniter Yarı Başkanlık sistemi
- Resmi Diller Fransızca, Lingala, Svahili
- Para birimi Kongo Frangı (CDF)

EKONOMİK GÖSTERGELER

YÜZÖLÇÜMÜ	2.345 milyon km ²
NÜFUS	105 milyon
GSYH ARTIŞ HIZI (%)	-0.06
GSYH (Milyar \$)	49.08
KİŞİ BAŞI GSYİH (\$)	540.53
TÜFE (YILLIK ORTALAMA,%)	11.35
İŞSİZLİK ORANI	4.6
CARİ İŞLEMLER DENGESİ (\$)	+7.459 milyar \$
ÖNE ÇIKAN SEKTÖRLER	Madencilik, Enerji, Müteahhitlik

Kongo Demokratik Cumhuriyeti Madencilik Sektörü

- Büyük ölçüde kullanılmayan zengin madencilik kaynaklarına (elmas, bakır, kobalt, altın ve uranyum gibi) sahip olan ülkede ekonomi madencilik ürünlerine bağımlı olup bu durum ülkeyi mineral ve metal fiyatlarındaki dalgalanmalara karşı daha savunmasız hale getirmektedir.
- Dünya Kobalt rezervlerinin %50'sine sahiptir.
- Şarj edilebilir pillerde temel bir bileşen olan kobalt talebinin global ölçekte artıyor olması pozitif.
- Ülkenin ana gelir kaynağı olan emtia fiyatlarındaki fiyat yükselişleri veya bu seviyelerde devam edebilmesi ülkenin gelir hareketliliği ve uluslararası rezerv birikimi açısından önem arz etmektedir.
- Artizanal madenciliğin ıslah edilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Kongo D.C. Yatırım Ortamı

- KDC'nin doğal kaynaklara, büyük nüfusa ve genel olarak **açık ticaret sistemine** sahip olması yabancı yatırımcılar için önemli potansiyel fırsatlar sunmaktadır.
- Ülkenin Bankacılık sistemini Dünya'ya entegredir ve transferlerde herhangi bir sorun yaşanmamaktadır.
- Şirket kuruluşu Guichet Unique adlı başvuru merkezinde ortalama 3 işgünü içerisinde tamamlanmaktadır.
- KDC'nin ulusal yatırım ajansı olan Ulusal Yatırım Geliştirme Ajansı (ANAPI), 200.000 ABD Doları'nın üzerindeki ilk yatırımlar için yatırım kolaylaştırıcı hizmetler sunmaktadır ve yatırım sürecini basitleştirmek, prosedürleri daha şeffaf hale getirmek, yeni yabancı yatırımcılara yardımcı olmak ve KDC imajını iyileştirmekle görevlidir.
- Mevcut yatırım düzenlemeleri, yabancı yatırımcıların yerel olarak küçük ticaret olarak adlandırılan gayri resmi küçük perakende ticarete girmesini (petit commerce) ve tarımsal işletmelerde yabancı çoğunluğunun mülkiyetini yasaklamaktadır.
- KDC'ye girişte Madencilik, petrol ve gaz gibi belirli sektörler dışında yerel ortak zorunluluğu bulunmamaktadır. Ancak bazı sektörler yalnızca yerel bir ortağın sağlayabileceği derinlemesine bilgi veya uzmanlık ve analiz gerektirir. İşletmeler, bir Kongolu iş ortağı ile ortak girişimde bulunmadan önce gerekli özeni göstermelidir.
- Ocak 2017'de yürürlüğe giren özel sektörde taşeronluk ile ilgili yeni yasa, yabancı yatırımcıların neredeyse tüm sektörlerde taşeronlaşmaya katılımını kısıtlıyor. Tek istisna, belirli bir taşeronluk alanındaki uzmanlığın bulunmaması durumundadır. Bu durumda, yetkili makama uzmanlık eksikliği kanıtı sunulmalıdır ve Kongo veya yabancı hukuk kapsamındaki diğer herhangi bir şirket taşeron olarak kullanılabilir, ancak faaliyet altı ayı geçemez. Yasa ayrıca, bir sözleşmenin toplam değerinin yüzde 40'ından fazlasının taşerona verilmesini yasaklar.

ÜLKENİN DIŞ TİCARETİ

- Kongo D.C.'nin cari işlemler açığı 2019 yılı sonunda %4.2 seviyelerinde seyrederken , 2020'de gayri safi yurtiçi hasılanın (GSYİH) % 4,0'üne geriledi. Uluslararası rezervlerde düşüşe neden olan yüksek oranlı bu açık sermaye girişleriyle finanse edilebildi.
- Kıymetli minerallerin ihracatı, ihracatın yaklaşık %97 lik kısmını oluşturmaktadır ve orta vadede artan metal ve mineral fiyatlarının katkısıyla ortalama olarak iyileşmesi beklenirken, sermaye mallarına ve altyapı yatırımlarına olan talebinin artmasıyla ithalatın kademeli olarak artması öngörülmektedir.
- Covid-19 salgınının orta vadede etkisi de dikkate alındığında, cari işlemler açığının orta vadede GSYİH'nin yüzde 4'ünün üzerinde kalacağı tahmin edilmektedir.
- Verimli tarım arazilerinin varlığına rağmen tarımsal kalkınmanın gerçekleşmemesi nedeniyle ülke 2021 yılının ilk yarısında da net gıda ithalatçısı kimliğini devam ettirmiştir. Yıllık 1,5 milyar USD net gıda ithalatı ve yaklaşık 500 milyon USD farmasotik ürün ithalatı gerçekleştirmiştir.
- Ülkede endüstriyel gelişim anlamında emekleme aşamasında olduğundan ithalata konu ürünlerin büyük çoğunluğu mamül formundadır.
- Ülkenin daha korumacı ve yurtiçi üretimi teşvik esaslı bir dış ticaret politikasına doğru evrildiği hususları kısa vadede ticaretimize olumsuz bir etkisinin olması beklenmemekle birlikte orta vadede sınırlı da olsa etkileri hissedilebilecektir. Diğer taraftan ithal ikame modeline geçiş sürecinde makine ve ekipman anlamında ülkemiz ihracatçıları için cazip bir pazar olabilme potansiyeli barındırabilecektir.

ÜLKENİN DIŞ TİCARETİ (1000 \$)

YILLAR	İHRACAT	DEĞİŞİM (%)	İTHALAT	DEĞİŞİM (%)	HACİM	DEĞİŞİM (%)	DENGE
2010	---		---		---		
2015	8.685.052		8.068.012		16.753.064		+617.040
2018	20.004.285	130.33	7.930.393	-1.70	27.934.678	66.74	+12.073.892
2019	13.382.299	-33.10	8.824.802	11.27	22.207.101	-20.50	+4.557.497
2020	14.122.147	5.50	6.663.099	-24.50	20.785.246	-6.40	+7.459.048

DIŞ TİCARET (SEKTÖREL/2020)

İHRACAT	%	İTHALAT	%
1. Kıymetli Mineraller	96.70	1.Makineler ve Mekanik Cihazlar	21
2.Kakao	0.60	2.Banknotlar	18
3.Kereste	0.40	3.Mineral maddeler	13.10
4.Kahve	0.20	4.Kimya Sanayi ve buna bağlı Sanayi ürünleri	10
5.Yağlı Tohumlar	0.20	5.Nakil Vasıtaları	5.70

DIŞ TİCARETİNDE BAŞLICA ÜLKELER (%)

İHRACAT	%	İTHALAT	%
1.Çin H.C.	41	1.Çin H.C.	25.30
2.Tanzanya	11.80	2.A.B.D.	21.20
3.Zambiya	8.80	3.Güney Afrika	9.10
4.Güney Afrika	7.70	4.Zambiya	4.90
5.Singapur	7.20	5.Hindistan	4.70

Ülkemizin Payı: İhracat (% 0.007), İthalat (%1.03)

Ticaret Anlaşmaları: 02 Nisan 2021 günü Kongo D.C.'nin Afrika Kıtası Serbest Ticaret Bölgesi'ne katılımına ilişkin yasa senatoda kabul edildi.

TÜRKİYE VE KONGO D.C. ARASINDAKİ İKİLİ TİCARET (1000 \$)

YILLAR	İHRACAT	DEĞİŞİM (%)	İTHALAT	DEĞİŞİM (%)	HACİM	DEĞİŞİM (%)	DENGE
2010	13.870		3.170		17.040		+10.700
2015	32.143	131	130.523	4017	162.666	854	-98.380
2018	35.468	10.3	8.287	-93.65	43.755	-73.1	+27.181
2019	54.468	53.5	461	-94.40	54.929	25.50	+54.007
2020	57.341	5.30	939	103.6	58.280	6.1	+56.402
2020 (Ocak-Ekim)	48.018		852		48.870		+47.166
2021 (Ocak-Ekim)	42.476	-11.54	12.840	1407	55.316	11.32	+29.636

İkili Ticari Anlaşmalar: Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması ile Çifte vergilendirmenin önlenmesi anlaşmaları 2021 yılında imzalandı. Ülkemizle KDC arasında STA görüşmeleri devam ediyor.

DIŞ TİCARETİMİZDE BAŞLICA MAL GRUPLARI (%)

İHRACAT	%	İTHALAT	%
1.Gıda Sanayi müstahzarları (Makarna, bisküvi, kakao vb.)	36.80	1. Tabii Kauçuk	52
2.Etler ve yenilen sakatat	15.05	2. Tropikal Ağaçlar (Sapelli, iroko)	42.40
3.Hububatın Öğütülmesine mahsus makine ve cihazlar	4.20	3. Kahve	2
4.Diğer elektrik iletkenleri, bağlantı parçaları	3.90	4. Kobalt matları	0.60
5.Prefabrik Yapılar	2.10	5.Diğer	3

Potansiyel İhraç Ürünlerimiz: Dondurulmuş gıda ürünleri, prefabrik yapılar, farmasötik ürünler, mineral yağlar, demir veya çelikten inşaat ürünleri, kimya sanayi ürünleri, makine ve teçhizatlar, tarımsal mekanizasyon alet ve ekipmanları.

İTHALAT VERGİLERİ

1-KDC'nin tüm tarifeleri ad valorem olup bir Maliyet, Sigorta ve Navlun (CIF) esasına göre belirlenmektedir.

2-KDC'nin gümrük tarife yapısı (ithalat vergileri) şu üç oranı içerir: hammaddeler, tarım ve veterinerlik malzemeleri ve monte edilmemiş ekipman için yüzde 5; fazlaca tüketilen gıda maddeleri, endüstriyel girdiler, yedek parçalar, hastane ve engelliler gibi sosyal hizmetler için gerekli ürünler yüzde 10; ve giyim, mobilya, sigara ve diğer mamul ürünler için %20.

3-Çimento ithalatının yanı sıra tarım sektörü ekipmanları (geçici olarak zaman zaman çimento ithalatına geçici kısıtlamalar uygulanmasına rağmen) ithalat vergilerinden muaftır. Farmasötik ekipman ve girdilerin ve tıbbi malzemelerin ithalatında bu ürünlerin CIF değeri için yüzde 2'lik bir tercihli oran uygulanır.

4-Tarifelere ek olarak, çoğu devlet kurumu tarafından ithal edilen mallar üzerinde genellikle sınırlı veya koordinasyonu olmayan çok sayıda vergi toplanmaktadır. İthal mallar için resmi tarifelere ek olarak, ithalatçıların mal ve hizmetler için ödediği ek vergi yüzde 0,59 ile 40 arasında değişmektedir. Hükümet 1 Ocak 2012 tarihinde katma değer vergisi (KDV) getirdi. KDV yüzde 16 olarak sabitlendi.

İŞ İNSANLARIMIZIN KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR

1-Tarifelere ek olarak, çoğu devlet kurumu tarafından ithal edilen mallar üzerinde genellikle sınırlı veya koordinasyonu olmayan çok sayıda vergi toplanması.

2-Sistemik yolsuzluk nedeniyle bürokratik işlemlerin tamamlanmasında yüksek bekleme süreleri. KDC'de iş yapmak için oldukça iyimser bir bakış açısı gereklidir. Aksi takdirde insanların ne kadar yavaş olabileceği ve ayrıca iş şeffaflığını engelleyen rüşvet engelleri nedeniyle iş yapmak imkansız hale gelecektir.

3-Yatırım teşvik mevzuatının uygulanmasında yüksek bekleme süreleri.

4-KDC'de doğrudan geleneksel kargo gemileriyle yükleme ve boşaltma yapılabilecek bir liman bulunmamakta ve bu nedenle Kongo Cumhuriyeti'nin Pointe Noire şehrinden daha küçük gemilere aktarmalar yapılarak KDC limanlarına taşıma yapılabilmektedir. Buda ithalat sürecini uzatmakta ve maliyeti artırmaktadır.

MÜTEAHHİTLİK HİZMETLERİ, YATIRIMLAR VB.

1-Ülkede geçmiş yıllarda muhtelif küçük ve orta ölçekli projeler gerçekleştirilmiştir ancak sınırlı sayıdadır. Geçmiş yıllarda prefabrik toplu konut projeleri, havaalanı kule inşaatı gibi projeler gerçekleştirilmiştir.

2-Halihazırda ülkede 300 milyon dolar tahmini bedelli güneş enerjisinin yakın zamanda başlaması beklenmekte olup gerekli izinlerin tamamlanmasına müteakip şantiye aşamasına geçmesi beklenilmektedir.

3-2022 yılı Frankofoni oyunları kapsamında müteahhitlik firmalarımızca proje üstlenilmesi beklentileri devam etmekte olup muhtelif konut ve altyapı projeleri kapsamında imzalanmış MOU'ların mevcudiyeti bilinmektedir. İmzalanan altyapı projelerinin başlaması finansal kaynak yetersizliği nedeniyle gecikmektedir.

MADENCİLİK, ENERJİ VE MÜTEAHHİTLİK HZ. SEKTÖRLERİNDE ÖNE ÇIKAN FIRSATLAR

1-Ülkenin doğusunda yer alan Bukavu şehrinde mevcut doğalgaz yatakları doğalgazdan elektrik üretimi ciddi potansiyel barındırmaktadır. Ülkenin doğusunda yer alan Kivu gölünde tespit edilen metan gaz rezervi yaklaşık 50 milyar m³'tür.

2-Ülkenin sahip olduğu hidroelektrik kaynakları ve yıl boyunca yüksek miktarda güneş ışığı ülkenin halen %81 inde elektrik olmaması gözönüne alındığında enerji anlamında yatırımcılar için cazip potansiyel barındırdığı düşünülmektedir.

3-Ülkedeki altyapı, ulaştırma ve enerji projelerinin artmasına paralel olarak Covid-19 etkilerinin de kısmen azalmasıyla birlikte Teknik Müşavirlik sektörü 2021 yılı itibarıyla ivme kazanmıştır.

4-Ülkenin demiryolu ağının rehabilitasyonu ve yeni demiryolu ağlarının inşası önümüzdeki yıllarda ülkemiz müteahhitlerine cazip fırsatlar sunabilme potansiyeli barındırmaktadır.

5-Kinşasa havalimanının yeniden inşası Hükümetin önceliklendirdiği ve ülkenin modern bir uluslararası havalimanına kavuşturulmasının hedeflendiği ve önümüzdeki yıllarda somut gelişmelerin olmasının beklendiği projeler arasındadır.

6-Çoğunlukla ham petrol ihracatı amacıyla kullanılan ve düşük kapasiteli Banana Point limanının ülkenin ihtiyaçlarına yanıt verir bir liman projelendirmesiyle kapasite artırımına gidilmesinin önümüzdeki yıllarda hayata geçirilmesi planlanmaktadır.

7-Ülkenin başkenti Kinşasa'nın ivmelenecek artan nüfus yapısı ve artan yabancı yatırımcı ilgisi neticesinde başkentte ciddi anlamda konut, otel, rezidans vb. ihtiyacı bulunmaktadır.

8-KDC'nin 16 milyon nüfuslu başkenti Kinşasa 1 yıl içerisinde gerçekleştirilecek Frankofoni oyunlarına hazırlık sürecinde oldukça yüksek seviyede altyapı rehabilitasyon çalışmalarına ihtiyaç duyması cazip fırsatlar sunma potansiyeline sahiptir.

9-KDC, önemli miktarda altın, kobalt ve yüksek dereceli bakır rezervlerine sahiptir, dünyanın en büyük kobalt üreticisi kimliğine sahip olup, on trilyonlarca dolar olarak tahmin edilen toplam maden zenginliği ile KDC, karmaşık veya kırılabilir ortamlarda faaliyet gösteren yüksek risk iştahına sahip yatırımcılara büyük fırsatlar sunmaktadır.

SWOT ANALİZİ

GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER
<ul style="list-style-type: none"> - Genç ve büyüyen bir nüfus yapısı. - Doğal kaynaklar bakımından zenginlik. - Merkez Bankası rezervlerinde iyileşme ve sistemik yolsuzluğu önleme iradesi. - Enflasyonun kontrol altında olması. - Finansal sistemi çeşitlendirme çabasının varlığı -Verimli tarım arazilerinin varlığı -Düşük Borç/GSYİH oranı	<ul style="list-style-type: none"> - Sistemik Yolsuzluk - Altyapı Eksikliği - Ülkenin doğusunda mevcut savaş hali - İş ikliminin iyileştirilmesine yönelik zayıf irade - Dış Yardıma Bağımlılık - Geniş coğrafya, düşük nüfus yoğunluğu ve geniş ormanlık alanların altyapı ağlarının gelişimini zorlaştırması -Nitelikli işgücü eksikliği
FIRSATLAR	TEHDİTLER
<ul style="list-style-type: none"> - Türkiye imajının ve marka algısının güçlü olması - Altyapı projelerinin üstlenilmesinde düşük rekabet düzeyi ve yüksek kar marjlarının mevcudiyeti. - Yükselen mineral fiyatlarının ülke mali yapısını iyileştirme beklentileri. -Covid sonrası yüksek büyüme hızı beklentisi. -Sektörel bazlı yüksek kar marjlarının mevcudiyeti.	<ul style="list-style-type: none"> -Geçmiş yıllarda 15-20 yıl gibi aralıklarla gerçekleşen yağma geçmişi nedeniyle ülkede geniş çaplı yağma tehdidinin mevcudiyeti -Mülkiyet haklarının korunmasında sistemik zayıflık. -Seçim zamanlarında oluşan iç karışıklık durumlarının sıklıkla yaşanması -Keyfi vergi uygulamalarının mevcudiyeti.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

TEŞEKKÜRLER
